

KLAGANDE

Fastighetsbyrån Bergström & Henriksson AB, 556915-6952

MOTPARTER

1. Östersunds kommun

2. Qvicklund Fastighetsförmedling AB, 559236-4326

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Härnösands dom den 5 januari 2022 i mål nr 3753-21, se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten ändrar förvaltningsrättens dom och avslår Qvicklund Fastighetsförmedling AB:s ansökan om överprövning.

YRKANDEN M.M.

Fastighetsbyrån Bergström & Henriksson AB yrkar att ansökan om överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU, ska avslås.

Kommunen anser att överklagandet ska bifallas.

Qvicklund Fastighetsförmedling AB anser att överklagandet ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR I KAMMARRÄTTEN

Fastighetsbyrån Bergström & Henriksson AB anför i huvudsak följande. Bolaget har uppfyllt de obligatoriska kraven för referenser genom att ange två kunder. Den ena kunden är en samarbetspartner där det finns ett muntligt avtal om att fortlöpande värdera bostäder. Den andra kunden är en franchisegivare med vilken bolaget har ett skriftligt avtal om uppdrag att förmedla bostäder. Båda kunderna har bekräftat att ett uppdragsförhållande finns och att det avser mäklartjänster för bostäder. Bolaget har därmed uppfyllt kravet på referenser och erfarenhet. Kommunen har därför inte förfarit i strid med LOU när den antagit bolagets anbud.

Kommunen och **Qvicklund Fastighetsförmedling AB** hänvisar till vad som tidigare anförts.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om kommunen agerat i strid med LOU när den har antagit Fastighetsbyrån Bergström & Henriksson AB:s anbud.

Qvicklund Fastighetsförmedling AB har gjort gällande att Fastighetsbyrån Bergström & Henriksson AB inte har uppfyllt de obligatoriska kraven för

referenser eftersom den ena referensen är en franchisegivare och den andra en samarbetspartner i form av en bank och att beskrivningen av referenserna är för allmän. Vidare menar Qvicklund Fastighetsförmedling AB att kraven för erfarenhet/kompetens är otydligt utformade.

Av upphandlingsdokumenten 1.4.5 Erfarenhet/kompetens framgår att anbudsgivarna ska ange två referenser för vilket uppdraget eller avtalen ska vara pågående eller avslutade inom de senaste tre åren inom området eller motsvarande. Upphandlande myndighet kommer att kontrollera att uppgifterna stämmer. Vidare framgår under 1.4.5.1 Tillvägagångssätt att den upphandlande myndigheten kommer att kontakta referenserna för att verifiera att de haft avtal med anbudsgivaren. Upphandlingsföremålet avser bl.a. mäklartjänster för bostadsfastigheter.

Av handlingarna i målet framgår att Fastighetsbyrån Bergström & Henriksson AB har uppgett två pågående referensuppdrag där uppdrag och avtal finns om att utföra mäklartjänster för bostäder. Kommunen har i referenstagningen fått information om att Fastighetsbyrån Bergström & Henriksson AB utför sådana mäklartjänster som efterfrågas i upphandlingen.

Kammarrätten noterar att upphandlingsdokumenten inte ställer några närmare specifikationer för referenserna eller form för uppdraget eller avtalen. I likhet med förvaltningsrätten anser kammarrätten att kravet att ange referenser inte kan anses vara otydligt.

Till skillnad från förvaltningsrätten finner kammarrätten att Fastighetsbyrån Bergström & Henriksson AB har uppfyllt kravet i upphandlingsdokumenten genom att uppge två referenser som bekräftar att de har avtal med bolaget gällande mäklartjänster för bostäder. Det har inte kommit fram att det skulle strida mot de grundläggande principerna för LOU att ange en franchisegivare och samarbetspartner som referens i upphandlingen.

Den beskrivning Fastighetsbyrån Bergström & Henriksson AB har lämnat om referenserna får enligt kammarrätten vara tillräcklig för att den upphandlande myndigheten ska kunna bedöma dessa. Kommunen har därför inte agerat i strid med LOU när den har antagit Fastighetsbyrån Bergström & Henriksson AB:s anbud. Överklagandet ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Mats Törnered
kammarrättslagman
ordförande

Johannes Gäverth
kammarrättsråd

Mattias Garrido
tf. kammarrättsassessor
referent

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND****DOM**
2022-01-05
Meddelad i
HärnösandMål nr
3753-21**SÖKANDE**Qvicklund Fastighetsförmedling AB, 559236-4326
c/o Ambition Fastighetsförmedling
Samuel Permans Gata 8
831 31 Östersund**MOTPARTER**

1. Östersunds kommun
2. Fastighetsbyrån Bergström & Henriksson AB, 556915-6952
Samuel Permans gata 9
831 31 Östersund

SAKEN

Ansökan om överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller Qvicklund Fastighetsförmedling AB:s ansökan om överprövning och förordnar att upphandlingen i den del den avser bostadsfastigheter ska rättas på så sätt att en ny anbudsutvärdering ska göras varvid anbud från Fastighetsbyrån Bergström & Henriksson AB inte ska beaktas.

BAKGRUND

Östersunds kommun (kommunen) genomför upphandling av mäklartjänster avseende bostadsfastigheter och näringsfastigheter (ref nr 00449-2021). Varje delområde utvärderas var för sig och avtal tecknas i form av ramavtal. Upphandlingen genomförs genom förenklat förfarande. Antagandegrunden är det anbud som är det mest ekonomiskt fördelaktiga, lägst arvode samt lägsta pris på övriga tjänster. Inom föreskriven tid inkom tre anbud, varav samtliga ansågs uppfylla kvalificeringskraven.

Anbud från och Fastighetsbyrån Bergström & Henriksson AB (Fastighetsbyrån) ansågs ha lägst anbudssumma avseende delområdet bostadsfastigheter och tilldelades avtalet på det området. Qvicklund Fastighetsförmedling AB (Quicklund) placerades på andra plats och Storsjömäklarna på tredje plats.

YRKANDEN M.M.

Quicklund ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandling avseende delområdet bostadsfastigheter ska rättas på så sätt att en ny utvärdering ska ske, varvid kommunen förkastar anbud som inte uppfyller de obligatoriska kraven. I andra hand yrkar Quicklund att upphandlingen avseende delområde bostadsfastigheter ska göras om. Quicklund anför i huvudsak följande till stöd för sin talan. Quicklunds anbud är det enda som uppfyller de obligatoriska kraven, och skulle därför ha tilldelats avtalet. Det har därför lidit skada eller kan komma att lida skada i den mening som avses i 20 kap 6 § LOU. Eftersom kommunen inte förkastat anbud som inte uppfyller obligatoriska krav har upphandlingen genomförts i strid med de grundläggande principerna om likabehandling och öppenhet.

I kvalificeringskrav ”1.4.5 Erfarenhet/kompetens” anges att leverantörerna ska ha erfarenhet av att fullfölja uppdrag eller avtal inom området eller motsvarande områden. Anbudsgivaren ska ange två separata referenser som bevis på detta. I 1.4.5.1 anges att referenterna ska ”verifiera att de haft avtal med er enligt ovan”. Vidare finns krav på att ange referensuppdrag i ett formulär där bl.a. en kort beskrivning av uppdraget, inriktning och omfattning ska anges.

Storsjömäklarna har i sina referenser inte angivit uppdrag eller avtal inom området upphandlingen omfattar. Storsjömäklarnas anbud borde därför ha förkastats.

Fastighetsbyrån har i sina referensuppdrag inte angivet uppdrag eller avtal inom området som upphandlingen omfattar. Istället har Fastighetsbyrån angett sin egna franchisegivare och sin egen samarbetspartner för banktjänster. Som beskrivning av uppdraget, inriktning och omfattning har Fastighetsbyrån för referens 1 angett ”Franchisegivaren” och för referens 2 ”bank, samarbetspartner”. Om dessa ord överhuvudtaget uppfyller kravet på en kort beskrivning av uppdraget så är det i vart fall inte mäklartjänster i den mening som efterfrågas.

Fastighetsbyråns anbud uppfyller inte kvalificeringskravet på att visa erfarenhet och kompetens genom att ange uppdrag eller avtal inom området som upphandlingen omfattar och anbudet borde därför ha förkastats. Det kommunen ska kontrollera i anbudet är om angivna referensuppgifter uppfyller kravet på att vara mäklartjänster och om referenten kan styrka att de haft detta avtal för mäklartjänster. Upphandlingen omfattar inte tjänster för franchisegivning eller samarbetspartners för banktjänster.

För det fall Fastighetsbyrån anses ha rätteligen tilldelats anbudsområde bostadsfastigheter, brister upphandlingsdokumentet i tydlighet eftersom det

inte angivits på ett tillräckligt tydligt sätt vad som innefattas i uppställda krav och vad som krävs av anbudsgivare för att uppfylla dessa krav.

Kommunen bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Storsjömäklarna placerades sist i utvärderingen. Quicklund har därmed varken lidit skada eller riskerar att lida skada av att Storsjömäklarnas anbud kvalificerats.

Av kravet i 1.4.5 i förfrågningsunderlaget framgår inte att leverantören måste ange ett specifikt avtal eller uppdrag inom området. Kravet på att leverantören ska ha ett avtals- eller uppdragsförhållande med referenten innebär inte att referenten måste utgöras av en kund.

Även en franchisegivare eller en bank kan ha avtal med kunden som ger insyn i leverantörens mäklarverksamhet. Av kravet framgår endast att leverantören ska ha erfarenhet av att utföra uppdrag inom området, vilket referenten ska kunna intyga. Kravet kan inte ges en så snäv innebörd som Quicklund anför. Någon kontroll av kvaliteten på utförda uppdrag görs inte genom referenstagningen. Det har därför saknats skäl att ställa krav på att referenter ska vara helt fristående från leverantören. Det finns därför inget som hindrar att leverantörer lämnar referenser i form av franchisegivare eller liknande, så länge referenten kan redogöra för att leverantören har utfört uppdrag av efterfrågat slag. Kraven i förfrågningsunderlaget i 1.4.5. och 1.4.5.1 kan varken var för sig eller tillsammans tolkas som att referenten måste utgöras av en kund.

Fastighetsbyrån har angett sin franchisegivare och en samarbetspartner för banktjänster som referenter. Vid referenstagning kunde referenterna intyga att Fastighetsbyrån hade erfarenhet av att fullgöra uppdrag av efterfrågat slag inom det upphandlande området. Även om Fastighetsbyråns beskrivning av uppdraget, inriktning och omfattning är mycket kortfattad

framgår vilken typ av uppdrag som avses. Det finns inget krav på hur utförlig beskrivningen av uppdraget ska vara.

Kravet på referenser är formulerat på ett öppet sätt och kan inte anses missgynna något bolag. Den tolkning av kravet som Quicklund förespråkar innebär ett avsteg från både likabehandlingsprincipen och öppenhetsprincipen, eftersom kravet på referenser då skulle komma att tolkas på ett betydligt mer restriktivt sätt än vad som framgår av ordalydelsen. Övriga leverantörer har inte kunnat förutse en sådan snäv tolkning av kravet. Det aktuella kravet har formulerats på ett tillräckligt tydligt sätt. Om förvaltningsrätten inte delar den bedömningen måste upphandlingen göras om, för att säkerställa att samtliga leverantörer får möjlighet att lämna anbud på lika villkor. Några förutsättningar för rättelse finns inte, eftersom bristen i sådana fall har uppstått i det konkurrensuppsökande skedet.

Fastighetsbyrån har getts tillfälle att yttra sig och anfört att det inget har något att tillägga.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Aktuella bestämmelser

I 4 kap 1 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Av 20 kap 6 § första stycket LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap 1 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören lidit skada eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att

upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Upphandlingsdokumentet

I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande.

1.4.5 Erfarenhet/kompetens

Leverantörerna ska ha erfarenhet att fullfölja uppdrag/avtal inom området eller motsvarande områden. Uppdragen/avtalen ska vara pågående eller avslutade inom de senaste tre åren och beställaren kommer att kontrollera att era uppgifter stämmer. Ange två separata referenser i nedan formulär.

1.4.5.1. Tillvägagångssätt

Beställaren kommer göra tre försök till att kontakta era referenser. Det är leverantörens ansvar att det står rätt kontaktuppgifter och att dessa personer finns tillhands för att verifiera att de haft avtal med er enligt ovan. Vi kommer att kontakta era referenser senast tre veckor efter anbudsöppning.

Förvaltningsrättens bedömning

En förutsättning för att förvaltningsrätten ska besluta om åtgärder enligt LOU är att den upphandlande myndigheten har brutit mot någon bestämmelse i lagstiftningen och detta medfört att leverantören har lidit skada eller kan komma att lida skada.

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på. Förvaltningsrättens bedömning är begränsad till vad Qvicklund som sökande har anfört till stöd för sin talan (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Qvicklund har bl.a. gjort gällande att Fastighetsbyrån och Storsjömäklarna i sina anbud inte angett referenser avseende uppdrag eller avtal inom området som upphandlingen omfattar och att det därmed inte uppfyllt ett av de obligatoriska kraven samt att detta medfört att upphandlingen genomförts i strid med de grundläggande principerna om likabehandling och öppenhet. Qvicklund har även anfört att detta medfört att det lidit eller kan komma att lida skada.

Förvaltningsrätten konstaterar att den upphandlande myndigheten enligt principen om likabehandling ska behandla alla leverantörer lika. I enlighet med denna princip får den upphandlande myndigheten inte efterge eller bortse från sådana obligatoriska krav som uppställs i förfrågningsunderlaget (jfr bl.a. HFD 2016 ref. 37).

Storsjömäklarna har vid utvärdering placerats efter Qvicklund. Även om det vore så att Storsjömäklarnas anbud felaktigt kvalificerats kan detta inte under rådande omständigheter anses medföra att Qvicklund lidit, eller kan komma att lida skada. Det saknas därmed skäl att ingripa i upphandlingen avseende Storsjömäklarna.

Avseende Fastighetsbyrån gör förvaltningsrätten följande bedömning.

Av 1.4.5 i förfrågningsunderlaget framgår att leverantören ska ha erfarenhet av att fullfölja uppdrag/avtal inom området eller motsvarande områden. Uppdragen/avtalen ska vara pågående eller avslutade inom de senaste tre åren. I stycket direkt nedanför anges i 1.4.5.1 att referenserna ska verifiera att de haft avtal med leverantören enligt ovan.

Förvaltningsrätten anser att vad som anges i 1.4.5 och 1.4.5.1 i förfrågningsunderlaget rimligen endast kan uppfattas som att referenserna ska intyga att

de antingen har avtal med leverantören inom området för upphandlingen eller att de haft sådant avtal de senaste tre åren.

Fastighetsbyrån har som referenser angett sin franchisegivare och bankchef på bank som anges som samarbetspartner. Annat har inte kommit fram än att de referenser Fastighetsbyrån angett inte har eller har haft avtal med Fastighetsbyrån inom det aktuella området eller motsvarande områdena inom den angivna tidsramen. Genom att inte ange sådana referenser som efterfrågas har Fastighetsbyrån inte uppfyllt ett av de obligatoriska kraven som ställs i förfrågningsunderlaget. Genom att anbudet likväl kvalificerats har principen om likabehandling eftersatts.

Fastighetsbyrån har placerats före Qvicklund vid utvärderingen, som placerades på andra plats. Förvaltningsrätten finner därmed att eftersättandet av likabehandlingsprincipen medfört att Qvicklund lidit eller kan komma att lida skada. Det finns därmed skäl att ingripa i upphandlingen.

Kravet att ange referenser med vilka leverantören haft avtal med inom området för upphandlingen kan inte anses ha varit otydligt. Att kommunen felaktigt kvalificerat anbud som inte uppfyllt detta krav kan inte anses ha skadat det konkurrensuppsökande skedet. Det är därför tillräckligt att upphandlingen rättas på så sätt att en ny anbudsutvärdering ska göras varvid anbud från Fastighetsbyrån inte ska beaktas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05).

Daniel Carlstrand
förvaltningsrättsfiskal

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag (söndagsregeln).

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att prövningstillstånd meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2011:1029) om om upphandling på försvars- och Säkerhetsområdet, lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna eller lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Vid beräkningen av de tio dagarna gäller söndagsregeln. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16:e eller 20:e kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.